

hectarea 59.600 kilos, riquesa del sucre etc. 7.30 graus. tercera parcela (da superfosfat nitrat y sulfat de potassa) 68.950 kilos, riquesa etc. 7.05 graus.

La fàbrica pagà la remolatxa a 30 ptas. els 1000 kilograms y 6 graus de densitat, donant una prima de 0.90 ptes. per cada dècima de grau suplementari. Partint d'aquestes xifres, un calcul molt senzill ens permet establir el següent càlcul econòmic: valor del augment de producció sobre la primera parcela segona parcela 829 tercera parcela 1.334,15 pessetes cost del adob 147 ptes. segona parcela 218.90 tercera. Aquestes xifres son tan convinctes que no necessiten comentarse.

Pera que'l cultiu de la patata siga verdaderament intensiu, precisa l'aplicació de materies fertilisants minerals, es dir, en forma soluble y asimilable per tractarse de una planta molt gastadora y qu'absorbeix l'aliment ab extraordinaria rapidesa els dos primers periodos de sa vegetació.

Sols mediant l'empleo d'adobs químics, se consegueix obtenir abundants cullites de tubércols sans, ben constituïts y de alt valor nutritiu, més pera aixó es indispensable recórrer a fórmules completes de fertilisació en la que intervingui l'àcid fosfòric, la potassa y el nitrògeno en proporcions ordenades. Segons la naturalesa y fertilitat de la terra, deuen emplearse 400 a 500 kilograms de superfosfat de cal o de escories Thomas; 150 a 200 de sulfat de potassa y 200 a 300 de sulfat amonic o de nitrat sódic.

Pera que nostres lectors se convencin de la eficacia de dites fórmules citarém els resultats que alguns agricultors espanyols han obtingut ab les mateixes en 1911. Cullita de patata per hectàrea, D. Josep Gonzalez, (Asturias), 16.663 kilos, parcela sens adob químic complet 26.277 kilos, don Miquel Tejada, (Santander), parcela sens adob 26.600 kilos, parcela sens adob químic complet 28.800 kilos, D. Alejandro Costa, (Soria) 9.642 kilos, parcela sens abono químic complet 14.428 kilos, D. Fermín Aspè, (Alavá), parcela sens adob 12.000 kilos, parcela sens adob químic complet 16.550.

Podríem citar molts experiments semblants, però els indicats bastarán pera demostrar la conveniencia dels adobs minerals en el cultiu de la preciosa com alimenticia solanácea.

JOAN DE CAMPOS.

Coses de Casa

Ferratges

No m'ho puc treurer del cap. Hi ha fets que vos sorprenen, altres que vos fan cavilar, altres en fi que vos priven la son y tot. Més aquest sens tenir cap importància en si mateix ni ser cap fenomen transcendental, no puc ferhi més, m'ha fet pensar un bon xic. Soc aixís.

Figureu-vos, com jo m'ho he figurat fins ara, una sala de redacció, mitg fosca, tirant a cova, aont s'hi reuneixen uns pocs homes vestits de fosc, de cara seria, poques paraules y posat trist, tots ab ulleres.

Penseu per un moment que aquets homes tenen un poder extraordinari, que en ses mans está el fer y desfer, desde diputats recaders a les seves ordres, al últim escombriaire o agafa-gossos, desde Caixas d'Estalvis y Secretariats de Poble a facilitar patents de bona persona per pogueruos guanyar la vida.

A qui al pensar aixó, —y tots hu havem pensat— no li ve al magi la comparansa ab quelcòm tètric, misteriós, evocador d'altres coses y d'altres temps, y a la pell la esgarriansa de la por? Doncs, no senyors; no hi ha tals misteris, ni tals evocacions ni tals acas ni tals barracas. En la sala mitg fosca, tirant a cova, no hi han reunits aquells quants homes vestits de fosc, posat trist, y tots ab ulleres, perque tots han sortit alhora. Han aixecat el cap, han flairat l'aire y una volta pels defores, ja en un punt determinat, s'han detingut, y torçant el coll en baix, han acostat el nas a terra y s'han posat a riure. ¡Eran al devant d'un camp d'aufals!

Y heus aquí llegidors a n'en Clarinet cap-ficat desde aleshores, perque extrany es que riuin, pero, tan millor, doncs ab rialles no se sol fer mal a ningú. Pero com diable no'ls fa riurer més que l'aufals?

CLARINET.

Amorettes

Els senyors de *El Deber*, fan brometa en el número de diumenge passat, o si no la fan la volen fer, a costes de nosaltres. No'ns fa res. Estém disposats a permetre que fassin tota la que vullguin. El públic ja'ns coneix.

Podém aplicar la célebre frase d'en Maura: ells son ells y nosaltres som nosaltres. *El Deber* voldria que parlessim de lo que ell volgués y quant an ell li vingués bé, y nosaltres volém enraonar de lo que'ns sembli y quant ens convingui o ens dongui la gana. Es inútil que'ns estiri de la llengua y que segueixi la seva táctica caritativa de fer bromes xavacanes y mortificants pera que la part aludida's descompongui. Ja li coneixém el joc. El fill d'un dels seus amics el posá al descobert. En una d'aquelles memorables fulles referents als Jocs florals, que'l vent de la tardor passada escampá per nostre ciutat, se copiá un tros d'una carta que un del Jurat dirigia als seus companys, y referintse a n'*El Deber* diu: «creume, ells esperen resposta; la desitjen; la necessiten; ells, de qüestions y disputes en viuen, se'n mantenen; jo aquesta vegada'ls deixaria sense dinar». Es veu que's llist en Joseph M.ª Capdevila y coneix a fons a la redacció del nostre confrare. Per aixó seguim el seu consell y avui y un altre dia deixarem sense dinar, ¡ay!, sense contesta, a n'el nostre colega local, sense que aixó vullga dir que'l condemnem a dejuni perpetuo, puig si tanta gana te ja li servirán de tant en tant un bon apat ab una salsa forta, que de tant, potser se li indigestará y posará malament. Ja ho te entés.

FLIST.

XXIII CERTAMEN LITERARI-ARTISTICH D'OLO.

LLETRA DE CONVIT

La subscrita Junta Organisadora convida atentament a tots els poetes y prosistes de les terres hont se parla la nostra hermosa y viril llengua a pendre part en el Certamen d'enguany, en que s'hi adjudicarán els premis davall anunciats, devent els autors que hi optin subjectarse a les condicions del present cartell.

CARLELL:

FLOR NATURAL, premi anomenat d'honor y cortesia que s'adjudicarà a la millor poesia de tema lliure. L'autor deurá ferne ofrena a la dama de sa elecció qui, un cop proclamada *Reyna de la Festa*, desde son lloch presidencial entregará els demés premis als autors llorejats.

I. L'Excm. Ajuntament ofereix **un objecte d'art** o sa equivalencia en metàllich, al autor de la millor composició relativa al tema: «Medis d'extingir la mendicitat en aquesta població».

II. L'Excm. y Ilm. Sr. Dr. D. Ramón Guillaumet, Bisbe de León, fill d'aquesta ciutat, ofereix **una imatge de la Verge del Tura** a la millor biografia del que en vida fou Bisbe de Girona, Dr. don Tomás de Lorenzana, fill de León.

III. L'Excm. Sr. D. Bartomeu Bosch y Puig, Senador del Regne, ofereix **cinquanta pessetes** a la millor poesia de tema lliure.

IV. L'Excm. Sr. D. Pere Llosas y Badia, Diputat a Corts pel districte ofereix **un objecte d'art** al autor del millor treball sobre «Motius que té Olot d'especial agraïment al Rey de Catalunya y Aragó Martí I l'Humà».

V. L'Excm. Sr. Marqués de Galtero, ofereix **un objecte d'art** a la millor composició en prosa o vers que conmemori algún fet o tradició de la nostra comarca.

VI. L'Excm. Sr. D. Miquel Blay, ofereix **un objecte d'art** a la millor composició en prosa o vers de tema lliure.

VII. D. Joseph Clará, ofereix **un objecte d'art** a la millor poesia de tema lliure.

VIII. D. Melcior Domenge, ofereix **un quadro** original del donador a la millor composició de tema lliure.

IX. D. Joseph Berga y Boada, ofereix **un quadro** al oli original del donador a la millor comedia en dos actes.

X. «El Arte Cristiano» ofereix **una imatge** a la millor composició musical.

CONDICIONS:

1.ª Totes les composicions han d'ésser inédites y estar escrites en catalá; y s'han de remetre al Sr. Secretari del Jurat Calificador del Certamen, (Olot) abans del dia 10 d'Agost pròxim venider en la forma acostumada en tots els certamens.

2.ª El Jurat no concedirà accéssits, ni dividirá els premis en metàllich.

3.ª El *Cos d'Adjunts* y en son nom la suscrita Junta, se reserva durant un any la propietat de les obres premiades.

El *Jurat Calificador* estará constituït per els senyors següents: **Excm. Sr. D. Frederich Rahola, President; D. Jaume Bofill y Matas, Vispresident; Rvnt. P. Joseph de Besalú, Guardiá dels Caputxins, D. Celesti Devesa, D. Joan Roura y D. Enrich Obrador, Vocals; D. Joseph M.ª Bassols, Secretari.**

Pera l'otorgació del premi musical el Jurat s'assessorará de persones competents.

Olot dia 31 de Maig de 1912.

LA «JUNTA ORGANISADORA»

Eduart Bassols y Massiá	Joseph Berga y Boada
<i>President</i>	<i>Vispresident</i>
Antón Bolós y Vayreda	Joan J. Caminals
<i>Arxiver</i>	<i>Tresorer</i>
Joseph Castanyer y de Cortada	
<i>Secretari</i>	

CRÓNICA

Se'ns ha queixat algun suscriptor de Mataró y de Sant Feliu de Guixols, que no reben tots els números de VITALITAT y els que's reben els hi son entregats ab molt de retrás. Com que nosaltres entreguem sempre a correus, al dissapte al vespre, tots els números dels abonats, ens fa molt extrany que's perdin, majorment anant empaquetats y lligats tots els paquets. Cridém l'atenció de qui correspongui perque hi posi esmena, del contrari ens veurém obligats a fer que's posi en clar el punt aont tenen l'humorada de sustreure'los.

● Segons tenim entés, se treualla activament pera portar a cap la construcció d'un tranvia a vapor de Rosas a Olot.

Ens asseguruen que els diputats a corts, senyors Cusi y Salvatella y el senador senyor Bofarull, han ofert el seu concurs al representant de l'Empresa, lo que fa esperar un fells éxit en el resultat.

● La comissió encarregada de tot quant fa referencia al Canal del Empordá, té molt avensats els seus treballs y sabém que diferentes cases bancaries els hi han ofert els seus capitals pera poguer verificarse aquesta obra.

● En nostre darrer número y recullint una versió de tantes, donárem compte d'una sensible desgracia ocorreguda a Crespiá. Afortunadament no ha resultat cert lo que nosaltres insertárem. Vegis lo que diu sobre el particular el *Setmanari de Banyolas*:

«Un dels carros de nostres amics Srs. Coromina, manat per el mossó Benet Furtané, vinguent el dimecres de Figueres, al passar la riera d'en Fransa, a causa de l'aigua, va tenir la desgracia de que un animal que va caurer se li negrés, poguent passar sense altre accident. Les primeres notícies arribades aquí eran de que s'havia negat en Benet, ab els quatre animals; l'alarma fou molt gran, pero després se desmentí, quedant reduït a lo que hem exposat.»

Del mateix Setmanari retallém lo següent:

«Se'ns comunica que es molt probable se senyali dintre l'actual mes, la subasta pel tranvia a vapor de Girona a Banyolas ab ramal a Flassá. Molt celebrariam que aquesta noticia, que tant interessa a la nostra població, pugui confirmarse.»

● Havém rebut el número 126 del Diari de Sessions del Congrés de diputats en el que apareix un bonicet discurs del Sr. Llosas, rebatent la totalitat del presupost general del estat pera 1913, y un altre defensant al diputat D. Mariano Bordas y Flaquer y